

گیاه سنبل الطیب با نام علمی *Valeriana officinalis* L. یکی از قدیمی‌ترین گیاهان مورد استفاده در ایران است که از دیرباز از آن به عنوان آرام بخش، خواب آور و ضد تشنج استفاده می‌شده است. امروزه نیز از این گیاه در بهبود اضطراب، فشارهای عصبی، اسپاسم، درد و کولیک‌ها و دردهای گوارشی با منشأ عصبی استفاده می‌گردد. با توجه به اینکه اسید والرینیک و والپوتریاتهای موجود در ریشه گیاه سنبل الطیب از قویترین ترکیبات آرامبخش می‌باشند، این گیاه می‌تواند جایگزین مناسبی برای آرامبخش‌های سنتتیک نظیر بنزودیازپین‌ها باشد. شماره سنبل الطیب مورد استفاده در این محصول از ریزوم‌ها و ریشه‌های خشک شده گیاه مذکور تهیه شده است. این گونه از گیاه سنبل الطیب بومی ایران نبوده و برای اولین بار در سال ۱۳۷۴ توسط زنده یاد دکتر رضا امیدبیگی مدیر تحقیق و توسعه شرکت دارویی زردبند در ایران کشت گردید و هم اکنون در مزارع شرکت دارویی زردبند کشت و فرآوری می‌گردد.

شکل دارویی: محلول خوراکی ۱۲۰ میلی لیتری

ترکیبات:

عصاره سنبل الطیب، گلیسرین، سوربیتول، آب
محصول استاندارد شده بر اساس حداقل ۲۰ میکروگرم بر میلی‌لیتر والرینیک اسید

موارد مصرف:

کاهش بی‌قراری، اضطراب و تحریکات عصبی
بهبود اختلالات خواب
خواب آور

مقدار و نحوه مصرف:

روزانه ۲ مرتبه و هر بار ۱ قاشق (معادل ۵ میلی لیتر) میل شود.

موارد منع مصرف:

از مصرف این فرآورده در افراد مبتلا به بیماری‌های زمینه‌ای کبد خودداری شود.
از مصرف این فرآورده همزمان با داروی لوپرامید خودداری شود.
افراد دارای حساسیت به فرآورده‌های گیاهی، از مصرف این فرآورده اجتناب نمایند.

عوارض جانبی:

احتمال بروز ناراحتی‌های گوارشی پس از مصرف این فرآورده وجود دارد.
احتمال بروز حساسیت‌های پوستی در موارد بسیار نادر پس از مصرف این فرآورده وجود دارد.
با مصرف طولانی مدت از این محصول احتمال بروز عوارضی مثل سردرد و تحریک پذیری وجود دارد.

احتیاطات و هشدارها:

از مصرف این فرآورده در کودکان کمتر از ۱۲ سال بدون نظارت پزشک خودداری شود.
مصرف همزمان این فرآورده با داروهای ضد درد اپیوئیدی، بنزودیازپین‌ها، باریتورات‌ها یا دیگر داروهای سرکوب‌کننده سیستم عصبی مرکزی به دلیل تقویت اثرات آنها باید با احتیاط صورت گیرد.

به دلیل تداخل در جذب آهن، توصیه می شود میان مصرف این فرآورده و مکمل های آهن حداقل ۲ ساعت فاصله زمانی رعایت شود.

پس از مصرف این فرآورده از رانندگی و کار با ماشین آلاتی که نیاز به دقت و تمرکز دارند خودداری شود. در صورت بروز واکنش های آلرژیک به دنبال مصرف این فرآورده، مصرف را بلافاصله قطع و با پزشک مشورت نمایید.

پیش از هر بار استفاده شیشه به خوبی تکان داده شود. دور از دسترس کودکان نگهداری شود.

مصرف در بارداری و شیردهی:

مصرف این فرآورده در دوران بارداری و شیردهی توصیه نمی شود.

مکانیسم اثر:

تأثیر از طریق گیرنده های "GABA" ترکیبات موجود در عصاره این گیاه به ویژه اسید والرینیک به گیرنده های "GABA" در سیستم اعصاب مرکزی متصل شده و همچنین با کاهش تخریب، مهار بازجذب و نیز افزایش ترشح نوروترانسمیتر گاما آمینو بوتیریک اسید (GABA)، غلظت این نوروترانسمیتر را افزایش می دهند.

تأثیر از طریق گیرنده های آدنوزینی نتایج مطالعات نشان داده است که ترکیبات موجود در عصاره گیاه سنبل الطیب فعالیت شبه آدنوزینی داشته و موجب فعال سازی گیرنده های آدنوزینی می گردد. فعال سازی این نوع گیرنده ها سبب فعال کردن مسیریابی می گردد که در نهایت خواب را القا می نماید.

تأثیر از طریق گیرنده های گلوتاماتی ایزوبورنول و اسید والرینیک موجود در عصاره سنبل الطیب با گیرنده های متابوتروپیک گلوتامات بر هم کنش کرده و می توانند از این طریق تأثیرات ضد اضطرابی خود را اعمال کنند.

تأثیر از طریق گیرنده های سروتونینی ترکیبات موجود در عصاره این گیاه آگونیست رسپتورهای سروتونینی است که در نتیجه موجب کاهش بیقراری و القای خواب می شود.

شرایط نگهداری:

در جای خشک و تاریک با دمای محیط (کمتر از ۲۵ درجه سانتی گراد) و در ظرف دربسته محصول نگهداری شود.

شماره ثبت فرآورده: ۹۷۹۶۹۳۳۳۳۸۳۵۴۴۳۹